

Ⓒ Averz

Na líci zberateľskej euromince je vyobrazený havran v kompozícii s mrakom a silným prúdom dažďa padajúcim na kríž napravo od havrana. V ľavej časti mincového poľa je v opise názov štátu SLOVENSKO a nominálna hodnota 10 EURO, ktoré sú oddelené grafickou značkou a z vnútornej strany sú lemované grafickou líniou. Nad havranom je faksimile rodného mena Ivana Kraska – Ján Botto. V pravej časti mincového poľa je letopočet emisie 2026, pod ktorým je štátny znak Slovenskej republiky. Vpravo od havrana sú značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razídlami, a štylizované iniciálky PV autora zberateľskej euromince Mgr. art. Petra Valacha.

Ⓒ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je portrét Ivana Kraska. Vpravo od neho sú v dvoch riadkoch letopočty narodenia a úmrtia 1876 a 1958. Portrét rozdeľuje v opise uvedené meno IVAN a priezvisko KRASKO, ktoré sú čiastočne lemované grafickou líniou.

Rodný dom Ivana Kraska v Lukovištiach z roku 1976
Fotograf: Filip Lašut (Matica slovenská)

Ⓒ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	10 eur
Materiál:	Ag 900, Cu 100
Hmotnosť:	18 g
Priemer:	34 mm
Hrana:	• ZAKLADATEĽ MODERNEJ SLOVENSKEJ LYRIKY 20. STOROČIA
Náklad:	limitovaný, maximálne 11 000 ks v bežnom a proof vyhotovení
Autor návrhu:	Mgr. art. Peter Valach
Rytec:	Jakub Morávek
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Vydala: © Národná banka Slovenska, júl 2026
Text: Mgr. Dana Hučková, CSc.
Foto: Slovenská národná knižnica – Literárny archív
www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske

www.nbs.sk

Ivan Krasko
150. výročie narodenia

STRIEBORNÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Ivan Krasko (vlastným menom Ján Botto, 1876 – 1958) patrí k najvýznamnejším slovenským básnikom. Jeho dve útle básnické zbierky *Nox et solitudo* (Noc a samota, 1909) a *Verše* (1912) znamenali prelom vo vývine slovenskej poézie 20. storočia.

Narodil sa 12. júla 1876 v gemerskej obci Lukovištia pri Rimavskej Sobote. Aby sa vyhol maďarizačnému tlaku na uhorských školách, na stredoškolské štúdiá odišiel do dnešného Rumunska. Rok bol študentom nemeckého gymnázia v Sibiu, potom prestúpil na rumunské gymnázium v Brašove. Na jeseň 1900 sa zapísal na štúdium chémie na Českej vysokej škole technickej v Prahe. Bol aktívnym členom spolku slovenských študentov Detvan, kde bol jeho blízkym priateľom Milan Rastislav Štefánik. Po skončení štúdií v roku 1905 ostal v Čechách, zamestnal sa ako chemický inžinier v cukrovare v Klobukách a od jari 1912 pracoval v chemickej fabrike v meste Slaný.

Ivan Krasko vo vojenskej rovnošate s manželkou Elenou a synom Jaromírom, 2. 6. 1916, Slaný
Fotograf: František Duras

Ivan Krasko s dcérou Evou Okályiovou počas oddychu v Budmericiach v roku 1956

Po vypuknutí 1. svetovej vojny bol ako domobranca odvelený do Haliče (dnešné juho-východné Poľsko) a neskôr na taliansky front. Hneď po vzniku prvej Československej republiky vstúpil do štátnych služieb a stal sa tajomníkom Vavra Šrobára, ministra s plnou mocou pre správu Slovenska. V rokoch 1920 – 1938 bol poslancom a senátorom Národného zhromaždenia. V roku 1920 sa stal členom Českej akadémie vied a umení, v roku 1923 získal titul doktora technických vied. Od roku 1943 žil v Piešťanoch. Zomrel 3. marca 1958 v Bratislave, pochovaný je v rodných Lukovištiach.

Pri publikovaní literárnych prác od počiatku dôsledne zakrýval svoju občiansku identitu. Prvé básne publikoval pod menom Janko Cigáň, prózu pod menom Bohdana J. Potokino-va. Od roku 1909 používal už iba umelecký pseudonym Ivan Krasko, ktorý mu vybrali Svetozár Hurban Vajanský a Jozef Škultéty: Krasko je odvodené od mena gemerskej dediny Kraskovo, susediacej s jeho rodiskom, a Ivan je ruská podoba mena Ján.

Pre originalitu básnického výrazu sa stal vedúcou osobnosťou slovenskej moderny. Rozvíjal poetiku novoromantizmu a symbolizmu. Umeleckú tvorbu chápal ako sved' a odhaľovanie vlastného vnútra. Okrem poézie obnaženej duše, pre ktorú sú príznačné lyricnosť, hudobnosť, piesňovitosť a baladickosť, majú v jeho tvorbe zásadné miesto aj básne s témou intelektuálnej a existenciálnej krízy či sociálne a nacionálne angažované básne s motívmi vzbury a revolty. Jeho básnickým imperatívom bolo vyjadrenie: „*Vyhoď z textu slovo jalové.*“ Svoje básne nikdy nepovažoval za definitívne hotové, texty neustále prepisoval, opravoval a cizeloval, pri reedíciách svojich zbierok menil poradie básní. Bol aktívny aj ako prekladateľ.

Ivan Krasko sa už za svojho života stal tvorcom tradície a zakladateľom modernej slovenskej lyriky. Dnes patrí jeho dielo do kánonu slovenskej literatúry.

Ivan Krasko pri práci